

โครงการ Strengthening Midwifery Educators in Lao PDR

ข้อมูลโครงการ

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อลดอัตราการตายของแม่และเด็กของ สปป.ลาว ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการเรียนการสอนด้านการพยาบาลและผดุงครรภ์ของ สปป.ลาว ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ICM-WHO (The International Confederation of Midwives [ICM] และ World Health Organization [WHO]) ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการผดุงครรภ์ของ สปป.ลาว ได้แก่ พยาบาล เจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ และพยาบาลพี่เลี้ยง (preceptors) ให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

หน่วยงานดำเนินงาน

 ฝ่ายไทย คือ คณะพยาบาลศาสตร์ ม.ขอนแก่น

 ฝ่ายลาว คือ Department of Health and Public Education, ก.สธ.

ระยะเวลาโครงการ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

งบประมาณ ๓๕๐,๕๘๐ บาท

การดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. Need Assistants ที่แขวงเวียงจันทน์ แขวงจำปาสัก และแขวงหลวงพระบาง ๒. การนำเสนอรายงานผล Need Assistants และประชุมปฏิบัติเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างหลักสูตรอบรมระยะสั้น ๔ และ ๖ เดือน สำหรับครูผดุงครรภ์และครูคลินิก
พ.ศ. ๒๕๕๙	๑. การจัดศึกษาดูงานดำเนินนโยบายการผดุงครรภ์ของ ปทท. ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงและ เจ้าหน้าที่ ๑๒ คน ๒. การจัดฝึกอบรมการร่างหลักสูตรสำหรับครูผดุงครรภ์และครูคลินิก (ระดับอาวุโส) ๒ หลักสูตร (๔ และ ๖ เดือน)
พ.ศ. ๒๕๖๐	๑. กิจกรรมติดตามผลการฝึกอบรมฯ ๒. การจัดฝึกอบรมการร่างหลักสูตรครูผดุงครรภ์และครูคลินิก (ระดับอาวุโส) หลักสูตร ๖ เดือน รุ่นที่ ๒ ๓. กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าการฝึกอบรมฯ ๔. กิจกรรมติดตามผลการฝึกอบรมและเปิดหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตร ๖ เดือน รุ่นที่ ๒ ๕. กิจกรรมติดตามผลการฝึกอบรมครูผดุงครรภ์และครูคลินิก (ระดับอาวุโส) ครั้งที่ ๒ ๖. สรุปผลและปิดโครงการ

การประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๑. ประเมินผลกระทบและความยั่งยืนของโครงการ โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่เกิดจากการอบรม รวมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงการวางแผนและการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนงานการสนับสนุนด้าน safe motherhood
๒. ประเมินการประยุกต์ใช้ และการคงอยู่ของความรู้และทักษะภายหลังจบการอบรม

ระยะเวลาการประเมินผล

๓๗ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ หลวงพระบาง และนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

วิธีการประเมิน

๑. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกครูผดุงครรภ์
๒. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกครูคลินิก
๓. แบบสอบถาม “แบบประเมินความรู้และสมรรถนะตนเองในการจัดการศึกษาด้านการผดุงครรภ์”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

๑. ครูผดุงครรภ์ จำนวน ๑๐ คน
๒. ครูคลินิก จำนวน ๖ คน
๓. ผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน ๒๐ คน

➤ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความรู้และสมรรถนะหลังการอบรม

พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนทางผดุงครรภ์ของสมาพันธ์การผดุงครรภ์นานาชาติ [ICM Global Standards for Midwifery Education ๒๐๑๐ (amended ๒๐๑๓)] และสมรรถนะหลักของครูผดุงครรภ์ที่กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก (WHO Midwifery Educator Core Competencies) เนื้อหาครอบคลุม ๘ โดเมนหลักที่เป็นสมรรถนะหลักของครูผดุงครรภ์และครูคลินิก ตามแนวคิด WHO

➤ ผู้ประเมิน

๑. ผศ.ดร.พัทธวิไล ศรีแสง	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการฯ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๒. ผศ.ดร.นิลุบล รุจิระประเสริฐ	ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตฯ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๓. ผศ.ดร.สมจิตร เมืองพิล	หัวหน้าสาขาวิชาการผดุงครรภ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๔. ผศ.อุสาคี ศุภรพันธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาฯ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๕. นางสาวพัชรา โกตินานนท์	นักวิทยาศาสตร์การศึกษานโยบายพิเศษ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

ผลการประเมิน

๑) ผลการประเมินสมรรถนะและความรู้หลังการอบรมครูผดุงครรภ์

โดเมนที่ ๑ กฎหมายและจริยธรรมวิชาชีพผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนทางการผดุงครรภ์	โดเมนที่ ๒ การปฏิบัติการผดุงครรภ์	โดเมนที่ ๓ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี	โดเมนที่ ๔ การจัดการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ
มีการเพิ่มจำนวนอาจารย์นิเทศ เพื่อตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติให้มากขึ้น	มีความรู้สถิติชีพเกี่ยวกับโรคหรือภาวะที่เป็นสาเหตุการตายของมารดาทารกเพิ่มมากขึ้น ใช้ความรู้ที่ทันสมัย แต่ยังไม่มีการสืบค้นความรู้ใหม่	ครูผดุงครรภ์สามารถเขียนแผนการสอนได้ และ (Power Point) และสามารถให้ข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแก่นักศึกษาได้ดีขึ้น	ครูผดุงครรภ์ยังขาดทักษะในการจัดตารางการฝึกปฏิบัติงาน ระบบการประเมินนักศึกษายังต้องได้รับการปรับปรุง และการกำหนดสัดส่วนคะแนนไม่เหมาะสม
โดเมนที่ ๕ การประเมินผู้เรียนและการประเมินหลักสูตร	โดเมนที่ ๖ องค์การและการจัดการ	โดเมนที่ ๗ การสื่อสาร ภาวะผู้นำ และการพิทักษ์สิทธิ์	โดเมนที่ ๘ การวิจัย
ยังไม่ได้มีการวิพากษ์และวิเคราะห์ข้อสอบรวมทั้งมีข้อจำกัดในการสร้างแบบประเมิน	ครูผดุงครรภ์ยังไม่ค่อยเข้าใจการมีส่วนร่วมในกระบวนการนำใช้ จึงยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงของความรู้และทักษะในด้านนี้	มีการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถให้ข้อคิดเห็นในการตรวจรายงานแก่นักศึกษา	ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและใช้ข้อมูลสารสนเทศ และไม่สามารถบอกระดับความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้

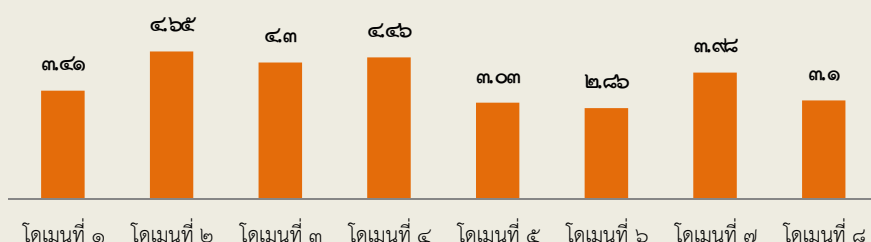
๒) ผลการประเมินสมรรถนะและความรู้หลังการอบรมของครูคลินิก

การพัฒนาตนเอง	การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง	การจัดการเรียนการสอน
สามารถทำงานเป็นทีมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น หลังการอบรมมาแล้ว สามารถอ่านผลได้เบื้องต้น และทราบอาการอันตรายต่าง ๆ ของมารดาทารกที่ต้องรายงานแพทย์	การถ่ายทอดความรู้และทักษะที่ได้จากการอบรมแก่เพื่อนร่วมงานในการใช้ความรู้ที่ทันสมัยน่าเชื่อถือ และมีความมั่นใจในการเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ	<u>การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี</u> สามารถจัดทำแผนการสอนและออกข้อสอบในหัวข้อที่รับผิดชอบ และจะกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ให้นักศึกษาเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การวิเคราะห์กรณีศึกษา <u>การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ</u> มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการประชุมปรึกษาก่อน - หลัง การฝึกปฏิบัติงาน (Pre - post conference) ให้มีความถูกต้องสอดคล้องทฤษฎีมากขึ้น

๓) ผลการประเมินสมรรถนะตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการผดุงครรภ์

การประเมินระดับความรู้และสมรรถนะของตนเองในแต่ละโดเมนตามแนวคิดของ WHO

➤ ผลการตอบแบบสอบถามสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ ที่แสดงให้เห็นว่า

ครูผดุงครรภ์ และครูคลินิกส่วนใหญ่มีความมั่นใจในการทำงาน หรือต้องการคำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องการสอนและการปฏิบัติเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มั่นใจที่จะถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงาน ส่วนการบริหารจัดการหลักสูตรและการนำใช้หลักสูตรนั้นยังมีความรู้และทักษะจำกัด เนื่องจากไม่ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการนำใช้หลักสูตร รวมทั้งความรู้และทักษะด้านการวิจัยมีค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะ

๑. สถาบันและหน่วยงานที่รับผิดชอบควรหาแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตร และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครู ครูคลินิก และผู้เรียน เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตร และการจัดทำคู่มือวิชาที่เป็นมาตรฐานในรายวิชาสำคัญ เช่น ปฏิบัติการผดุงครรภ์ ๑๒๓๔ ตารางการนิเทศ ตารางการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น
๒. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะ เพื่อเอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูล วิชาการต่าง ๆ และกำหนดนโยบายด้านการนำใช้ผลงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน และการปฏิบัติการผดุงครรภ์อย่างเป็นรูปธรรม
๓. การพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ จะช่วยให้ครูผดุงครรภ์และครูคลินิกเข้าถึงข้อมูลวิชาการ ที่เป็นภาษาอังกฤษจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ
๔. ระบบการจัดการเรียนการสอน หรือการอบรมผดุงครรภ์ใน สปป.ลาว จะต้องเน้นบทบาทหน้าที่ของผดุงครรภ์ในการป้องกัน คัดกรอง และส่งต่อผู้รับบริการที่มีภาวะเสี่ยงหรือแทรกซ้อนด้วย ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น อาจจัดให้มีระบบ continuing education หรือ in-house training อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะ หรือ อาจจัดระบบ Supportive network ระหว่างสถาบันต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผดุงครรภ์สามารถทำงานร่วมกับวิชาชีพอื่น (เช่น สตรีแพทย์) ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย
๕. ผู้บริหารควรได้รับการอบรม workshop เพิ่ม เพื่อเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้สู่ครู ผดุงครรภ์อื่น ๆ และนำใช้ความรู้และทักษะจากการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๖. การสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ อาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand: FFT) ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระดับประชาชนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นอีกช่องทางในการสนับสนุน และส่งเสริมงานอนามัยแม่และเด็ก และการจัดการเรียนการสอนทางการผดุงครรภ์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

การนำผลการประเมินไปใช้

นำข้อเสนอแนะไปประกอบการจัดทำแผนงาน/ โครงการพัฒนา
ด้านการพยาบาลและผดุงครรภ์กับ สปป. ลาว
ภายใต้กรอบไตรภาคีไทย - UNFPA ในระยะต่อไป

